

Expozíciu judaík už prevádzkuje mesto

Mesto Prešov v spolupráci so Židovskou náboženskou obcou a PKO Prešov začalo prevádzkovať expozíciu židovskej kultúry v plnom formáte. Zabezpečený je odborný výklad a pripravované sú aj hudobné koncerty. Unikátna expozícia židovskej kultúry v podobe Barkányho zbierky bola ohrozená krokmi Slovenského národného múzea (SNM) v závere roka 2024. Pre konsolidáciu a odchod dlhoročnej sprievodkyne do dôchodku malo dôjsť k definitívnemu zrušeniu expozície. „Židovská kultúra tvorí veľkú časť prešovských dejín. Aj preto v našom meste uchovávame jednu z najhodnotnejších a najunikátnejších zbierok judaík v regióne. Šokovalo ma, keď sa na konci roka 2024 ministerstvo kultúry k tejto zbierke postavilo ako k niečomu prebytočnému, nepotrebnému. Ako primátor som nemohol dopustiť, aby sme takto ľahkovážne od stola odpísali hodnotnú Barkányho zbierku a celú expozíciu zrušili. Naša prešovská synagóga láka okrem Slovákov z celej krajiny aj Španielov, Holanďanov, Poliakov a ďalších zvedavých turistov. Pýtajú sa na ňu zahraničné delegácie, ktoré prijímame na úrade. V Prešove máme svetové unikáty, nesmieme dovoliť, aby sme o nich prišli,“ povedal primátor mesta Prešov František Olša. Mesto na minuloročné rozhodnutie SNM reagovalo tlačovou konferenciou a viacerými rokovaniami, či už s prešovskou Židovskou náboženskou obcou, alebo s vedením Slovenského národného múzea, pod ktoré daná expozícia spadala. Riešenie navrhované radnicou v decembri 2024 má úspešné pokračovanie. Expozícia je prístupná verejnosti a zabezpečený je erudovaný pracovník na odborný výklad. Na exkurzie sa už môžu hlásiť školy, turistické skupiny, v čase otváracích hodín môžu expozíciu v synagóge navštíviť aj jednotlivci. Expozícia židovskej kultúry v súčasnosti spadá pod mestskú príspevkovú organizáciu PKO Prešov, ktorá pripravuje aj ďalšie, širšie využitie týchto priestorov pre verejnosť. „Priestor prešovskej ortodoxnej synagógy ponúka okrem muzeálnej expozície judaík aj skvelú akustiku, ktorú plánujeme využiť na rôzne hudobné podujatia, napríklad koncerty komornej hudby, no pripravujeme aj špeciálne, tematické prehliadky s externými odbornými sprievodcami, taktiež oslovujeme organizácie zamerané na židovskú tematiku v rámci EU s cieľom vytvoriť hodnotné partnerstvá a aktivity,“ prezradila riaditeľka PKO Prešov Barbora Rusiňáková. Expozícia judaík v prešovskej synagóge oživuje zaujímavé príbehy jednotlivcov a tiež osobnosť zakladateľa zbierky. Eugen Barkány a jeho zberateľské aktivity majú viac než regionálny dosah. Prostredníctvom expozície máme možnosť spoznať bohatú históriu prešovskej židovskej komunity, regiónu Šariša, ale aj širokospektrálne zaujímavosti venujúce sa rôznym témam spätých s každodenným životom, ako napríklad stravovacie, hygienické, vzdelávacie, náboženské a iné bežné denné obyčaje. Nemenej dôležitá je aj pripomienka holokaustu. Expozíciu židovskej kultúry nájdete v Prešove na ulici Okružná č. 32. Otváracie hodiny sú každý pracovný deň od 8:00 do 16:00 hod. a v prípade skupinového záujmu je potrebné sa vopred nahlásiť na kontakt : Bc. Anna Tomková, tel. č. : 0917 824 960, e-mail : anna.tomkova@pkopresov.sk.